

Faglig kontakt under eksamen: John Erik Fornæss
(984-46-505)

Dato: Lørdag 9. Juni, 2012
Tid: 09.00 - 13:00
Hjelpemidler: Godkjent kalkulator.
Vedlagt Formelark og Formelliste
Bokml
Sensur: 2. juli 2012

hver oppgave 10 poeng

Oppgave 1

Finn en parameterfremstilling for den rette linja gjennom $P(1, 2, 3)$ parallell med vektoren $\langle 2, 1, -1 \rangle$.

$$\begin{aligned}x(t) &= 1 + 2t \\y(t) &= 2 + t \\z(t) &= 3 - t\end{aligned}$$

Oppgave 2

Finn den retningsderiverte av funksjonen $f(x, y, z) = e^{-x^2}y - \ln(1 + e^z)$ i punktet $(1, 1, 0)$ i retningen fra $(1, 1, 0)$ til $(-1, 2, 1)$.

$$\begin{aligned}\nabla f &= \left\langle -2xe^{-x^2}y, e^{-x^2}, -\frac{e^z}{1+e^z} \right\rangle \\&= \left\langle -2e^{-1}, e^{-1}, -\frac{1}{2} \right\rangle \\v &= \langle -2, 1, 1 \rangle \\u &= \frac{1}{\sqrt{6}} \langle -2, 1, 1 \rangle \\\nabla f \cdot u &= \frac{1}{\sqrt{6}} \left(4e^{-1} + e^{-1} - \frac{1}{2} \right) \\&= \frac{1}{\sqrt{6}} \left(5e^{-1} - \frac{1}{2} \right)\end{aligned}$$

Oppgave 3

Finn maximumsverdien av funksjonen $f(x, y) = 2x + y - x^2 - 2y^2 + 3$

$$\begin{aligned}f_x &= 2 - 2x \\f_y &= 1 - 4y\end{aligned}$$

Kritisk Punkt $(x, y) = (1, 1/4)$

$$\begin{aligned}
 f_{xx} &= -2 \\
 f_{yy} &= -4 \\
 f_{xy} &= 0 \\
 D &= 8 > 0
 \end{aligned}$$

$(1, 1/4)$ er maks punkt. Maks verdi er $2 + 1/4 - 1 - 1/8 + 3 = (16 + 2 - 8 - 1 + 24)/8 = 33/8 = 4 + 1/8$

Oppgave 4

Vi sier at $f(x, y)$ er harmonisk hvis f er to ganger kontinuerlig deriverbar og $f_{xx} + f_{yy} = 0$. Vis at hvis g er harmonisk så er også $f(x, y) = g(x^2 - y^2, 2xy)$ harmonisk.

$$\begin{aligned}
 f_x &= g_1 2x + g_2 2y \\
 f_{xx} &= g_{11} 4x^2 + g_{12} 4xy + 2g_1 + g_{21} 4xy + g_{22} 4y^2 \\
 f_y &= g_1(-2y) + g_2 2x \\
 f_{yy} &= g_{11} 4y^2 + g_{12}(-4xy) - 2g_1 + g_{21} 4x^2 + g_{22} 4x^2 \\
 f_{xx} + f_{yy} &= (g_{11} + g_{22})(4x^2 + 4y^2) \\
 &= 0
 \end{aligned}$$

Vi ser av formlene at f er to ganger kontinuerlig deriverbar.

Oppgave 5

Finn fluksen av vektorfeltet $\vec{F}(x, y, z) = \langle \sin^2(y), y, xz \rangle$ inn i enhetskula med sentrum i origo.

$$\text{Div} F = 1 + x$$

Volumintegralet blir $\frac{4\pi}{3}$. Svaret blir $-\frac{4\pi}{3}$ siden vi skal ha fluks innover.

Oppgave 6

Finn minimumsverdien av $f(x, y) = xy$ på ellipsen $g(x, y) = x^2 + 2y^2 = 1$.

$$\begin{aligned}
 \nabla f &= \nabla g \\
 g &= 1 \\
 \langle y, x \rangle &= \lambda \langle 2x, 4y \rangle
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 y &= 2\lambda x \\
 x &= 4\lambda y \\
 x^2 + 2y^2 &= 1
 \end{aligned}$$

$\lambda, x, y \neq 0$.

$$\begin{aligned}\frac{y}{2x} &= \frac{x}{4y} \\ x^2 &= 2y^2 \\ x^2 &= \frac{1}{2} \\ y^2 &= \frac{1}{4}\end{aligned}$$

$$(x, y) = \left(\pm \frac{1}{\sqrt{2}}, \pm \frac{1}{2}\right)$$

Min av xy er $-\frac{1}{2\sqrt{2}}$

Oppgave 7

Finn arbeidet utført av kraften $F(x, y, z) = \langle yz, xz, xy \rangle$ på en partikkel som beveger seg på kurven $\vec{r}(t) = \langle e^t, \sin t, t^3 \rangle$ i tidsintervallet $t \in [0, 1]$.

$$F = \nabla(xyz).$$

Endpoints: $t = 0 : \langle 1, 0, 0 \rangle, t = 1 : \langle e, \sin 1, 1 \rangle$ Integral is then

$$e \sin 1 - 0 = e \sin 1$$

Oppgave 8

Finn integralet $\iint_D (x^2 + y^2)^7 dx dy$ hvor D er sirkelen $x^2 + y^2 \leq 4$.

$$\begin{aligned}\iint_D (x^2 + y^2)^7 dx dy &= \int_0^{2\pi} \int_0^2 r^{15} dr d\theta \\ &= 2\pi \frac{r^{16}}{16} \Big|_{r=0}^{r=2} \\ &= 2\pi \frac{2^{16}}{2^4} \\ &= 2^{13} \pi \\ &= 8192\pi\end{aligned}$$

Oppgave 9

Finn integralet $\int_C (e^{x^2} + y) dx + (2x - e^{y^2}) dy$ langs sirkelen $x^2 + y^2 = 4$. Spesifiser om du regner ut integralet med eller mot klokken.

Vi regner ut mot klokken, og bruker Green:

$$\iint (2 - 1) dx dy = 4\pi$$

Oppgave 10

La S være halvkula $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ med $z \leq 0$ orientert nedover. La $\vec{F} = \langle x \tan(z/4), xe^{z^4}, xyz \rangle$.
 Finn integralet $\int \int_S \text{curl} \vec{F} \cdot d\vec{S}$.

Randa er sirkelen $z = 0, x^2 + y^2 = 4$ orientert med klokka.

$$x = 2 \cos t, y = -2 \sin t$$

$$F(2 \cos t, -2 \sin t, 0) = \langle 0, 2e \cos t, 0 \rangle$$

Stokes gir at integralet blir

$$\begin{aligned} \int_0^{2\pi} \langle 0, 2e \cos t, 0 \rangle \cdot \langle -2 \sin t, -2 \cos t, 0 \rangle dt &= \int_0^{2\pi} -4e \cos^2 t dt \\ &= -4\pi e \end{aligned}$$